

Министри спољних послова ЕУ су појачали притисак на Турску увођењем неких санкција због тражења гаса у водама које потпадају у искључиву економску зону Кипра, члана ЕУ.

Министри су у изјави навели да се у светлу турских "илегалних активности бушења" суспендују разговори о споразуму о ваздушном саобраћају и да ће од Европске инвестиционе банке бити затражено да "преиспита" позајмице Анкари. Они су такође подржали предлог Европске комисије да смањи финансијску помоћ Турској за наредну годину. Министри су упозорили да се договарају додатне "циљане мере" да би се казнила Турска, која је 2005. почела приступне преговоре с ЕУ.

Шеф турске дипломатије Мевлут Чавушоглу је прошле недеље упозорио да ће Турска интензивирати бушење недалеко од Кипра ако ЕУ уведи санкције. Два турска брода у пратњи ратних бродова траже гас на оба краја етнички подељеног Кипра.

Европски министри су поновили да турске илегалне акције имају "озбиљан негативни утицај" на односе Турске и ЕУ и позвали Анкару да поштује суверена права Кипра у складу с међународним правом. Они су поздравили позив кипарске владе Турској да преговарају о границама својих искључивих економских зона.

Према наводима кипарских званичника, Турска не признаје Кипар као државу и тврди да 44 одсто искључиве економске зоне Кипра припада њој. Кипарски Турци из отцепљене Турске Републике Северни Кипар полажу право на још 25 одсто.

Кипар је подељен по етничкој линији, када је Турска 1974. извршила инвазију након пуча присталица уједињења с Грчком. Независност Северног Кипра признаје само Турска, која на острву држи више од 35.000 војника. Кипар је 2004. примљен у ЕУ, али само становници јужног дела уживају повластице чланства.

Турска тврди да штити своја права и права кипарских Турака на залихе гаса средоземног острва. Кипарски званичници, с друге стране, оптужују Анкару да користи кипарске Турке за своје циљеве ширења контроле над источним Медитераном.

Кипарска влада је саопштила да ће предузети правне кораке против свих нафтних и гасних компанија које пружају подршку турским бродовима у потрази за гасом. Кипар је већ издао око 20 међународних налога за хапшење против три међународне компаније које помажу једном од бродова који буше на 68 километара од западне обале Кипра. Влада у Никозији је издала дозволе за бушење јужно од Кипра између осталих и Ексонмобајлу, Тоталу и Енију. До сада су у том подручју откривена три већа џепа с гасом.

Председник Кипра Никос Анастасијадис ће данас председавати састанком политичких лидера посвећеном предлогу лидера кипарских Турака Мустафе Акинџија о формирању заједничке комисије за руковођење бушењем у мору. Акинџи је више пута позивао на стварање такве комисије која би кипарским Турцима омогућила право гласа у вези с гасом и расподелом добити од њега. Сличан предлог је 2011. изнео и његов претходник Дервиш Ероглу.

Кипарска влада наводи да би разговори о енергетици с кипарским Турцима требало да буду део свеукупних разговора о уједињењу и да су права кипарских Турака на енергетске резерве острва осигурана. Влада наводи да ће будућа добит од гаса из формираног фонда бити равноправно дељена после потписивања мировног споразума.

(Бета)